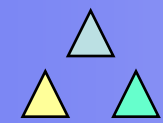

А
А

Resource Description Framework (RDF) - моделиране (представяне) на информация

“It’s not what you think, it’s how you think.”

Аделина Алексиева

Пример

Object-Oriented Approach

```
Person
+FirstName : string
+LastName : string
+MiddleInitial : string
+Addresses : Address[]
```

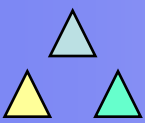
```
Address
+StreetNo : string
+AptOrSuite : string
+City : string
+StateOrProvince : string
+PostalCode : string
```

Relational Approach

```
CREATE TABLE Person {
  ID : LONG,
  FirstName : VARCHAR,
  LastName : VARCHAR,
  MiddleInitial : CHARACTER
};
```

```
CREATE TABLE Address {
  ID : LONG
  StreetNo : VARCHAR,
  AptOrSuite : VARCHAR,
  City : VARCHAR,
  StateOrProvince : VARCHAR,
  PostalCode : INTEGER
};
```

```
CREATE TABLE Person_Address_Link {
  ID : LONG,
  PersonID : LONG,
  AddressID : LONG
};
```


RDF информация

- W3C RDF модел и синтаксис спецификация:
  - Feb 24, 1999
- W3C RDF схема спецификация:
  - Mar 4, 1999
- W3C RDF основна страница:
  - <http://www.w3.org/RDF/>

Въведение: RDF

- Resource Description Framework (RDF) е полу-структурирани данни.
- Resource Description Framework (RDF) е с общо предназначение език за представяне на информацията в Интернет.
- Дефинира се чрез графи.

RDF модел на данните

RDF израз (statement) е тройката (S, P, O) , където

- S е URIref, наречено ***subject***
- P е URIref, наречено ***property*** (или *предикат*)
- O е или URIref или *литерал*, наречено ***обект***; ако O е *литерал*, тогава O се нарича *стойност* на свойството P

Интеграция на данни

- Пример:
  - “The author of a document is Paul”
  - “Paul is the author of a document”
  - “A document is authored by Paul”
  - “The **author** of a **document** is **Paul**”

Представяне в XML формат

```
<author>
```

```
  <url> http://doc_url </url>
```

```
  <name> Paul </name>
```

```
</author>
```

```
<document
```

```
  href = "http://doc_url"
```

```
  author = "Paul"
```

```
>
```

```
<document>
```

```
  <author>
```

```
    <name> Paul </name>
```

```
  </author>
```

```
  <url> http://doc_url </url>
```

```
</document>
```


Интеграция на данни

- Сложност на заявки към XML документи
  - N начини за картографиране на XML за логическа структура
  - Изисква нормализация на всички възможни постъпки за ефективно търсене
- Означават едно и също нещо за човек
- Означава много различни неща за една машина
- RDF много по-малко гъвкави
  - по-малко гъвкави == по-оперативно съвместими!
  - представляващи последователен начин на твърдения

INTERNATIONALIZED RESOURCE IDENTIFIERS

- **Uniform Resource Identifier (URI)**

<http://www.semwebprogramming.com:80/index.html>

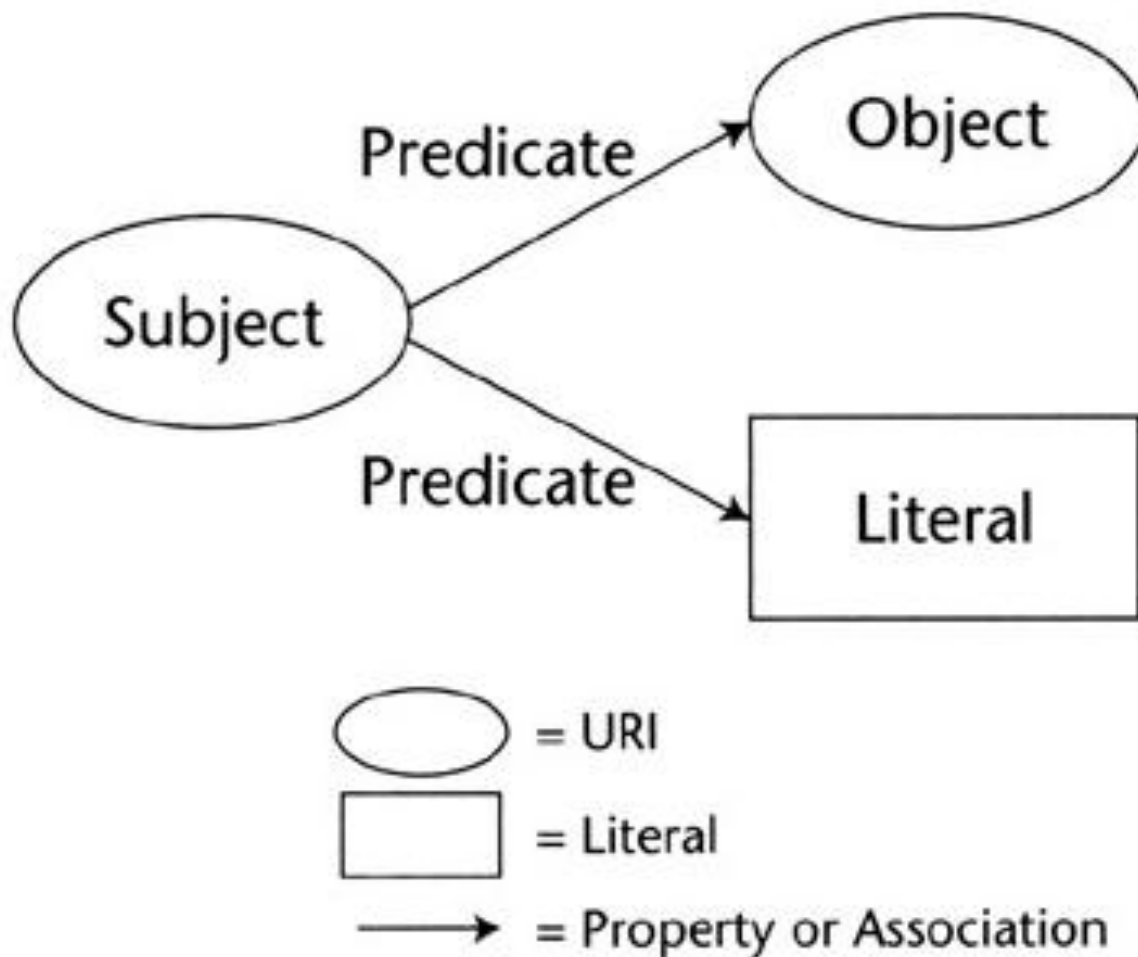
<ftp://server.example.com/foo>

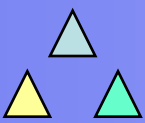
<gopher://gopher.floodgap.com/1/v2>

<mailto:person@example.net>

<urn:isbn:978-0553283686>

RDF тройка

Литерали

- *Литералите* са символни низове, които представят стойностите на различни типове данни.

Речник (vocabulary)

- Речникът е набор от URIs и затова е синоним с XML namespace.

Пример за речник на каталог за описване на документ чрез метаданни

Imported Vocabularies	
Name / URIref	Prefix
RDF http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#	rdf
Dublin Core http://purl.org/dc/elements/1.1/	dc

dc:title — името на ресурса

dc:creator — обекта създател на ресурса

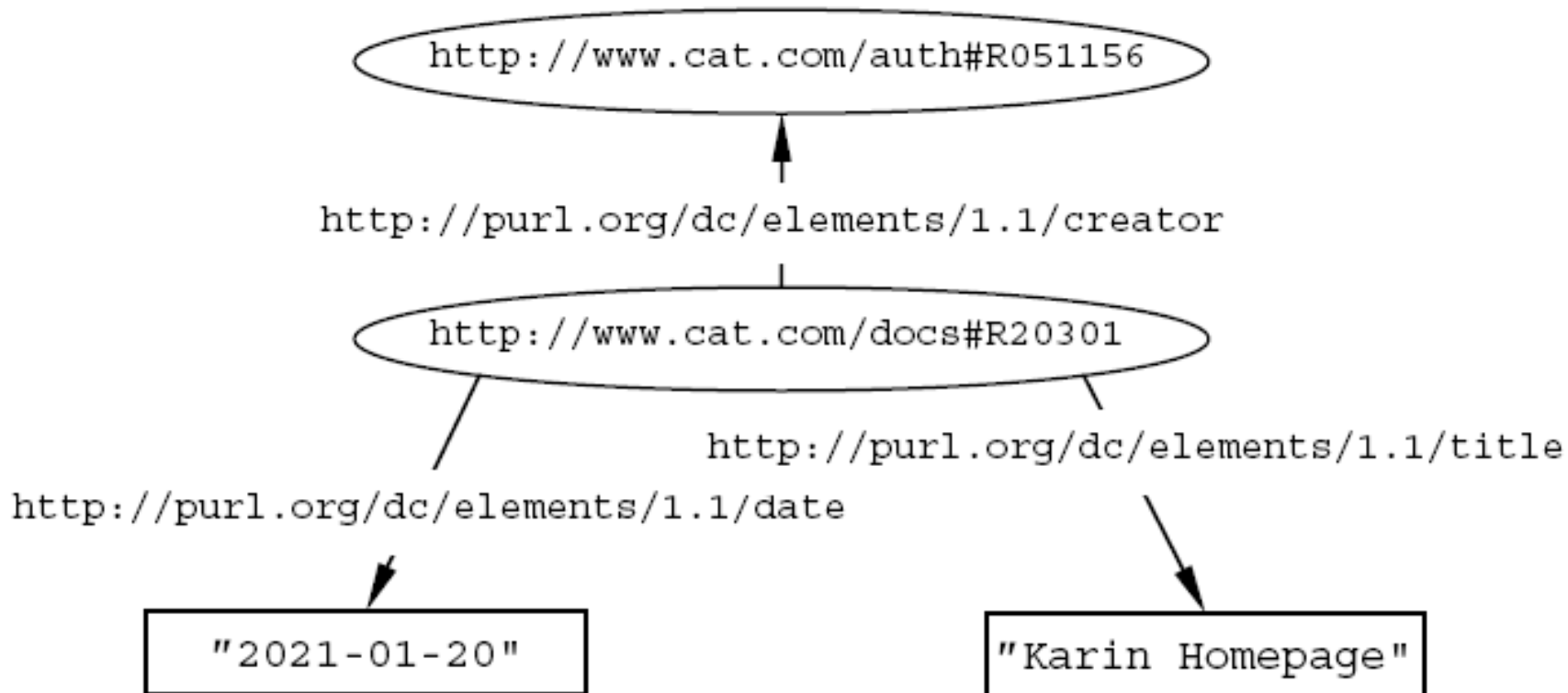
dc:date — дата, свързани с дадено събитие в
жизнения цикъл на ресурс

URIref (dc:title) - <http://purl.org/dc/elements/1.1/title>

Пример за RDF израз

Stmt	Element	Value (Absolute URIref or Literal)	Value (QName)
S1	Subject	<code>http://www.cat.com/docs#R20301</code>	
	Property	<code>http://purl.org/dc/elements/1.1/creator</code>	<code>dc:creator</code>
	Value	<code>http://www.cat.com/auth#R051156</code>	
S2	Subject	<code>http://www.cat.com/docs#R20301</code>	
	Property	<code>http://purl.org/dc/elements/1.1/title</code>	<code>dc:title</code>
	Value	<code>Karin Homepage</code>	
S3	Subject	<code>http://www.cat.com/docs#R20301</code>	
	Property	<code>http://purl.org/dc/elements/1.1/date</code>	<code>dc:date</code>
	Value	<code>2021-01-20</code>	

RDF граф за RDF израз

RDF/XML

- RDF / XML предоставя XML нотация за RDF изразите.
- RDF / XML е най-предпочитана нотация в контекста на софтуерни агенти при обмен на данни или в открити разпределени среди като цяло
- RDF / XML се основава на RDF речник (vocabulary)

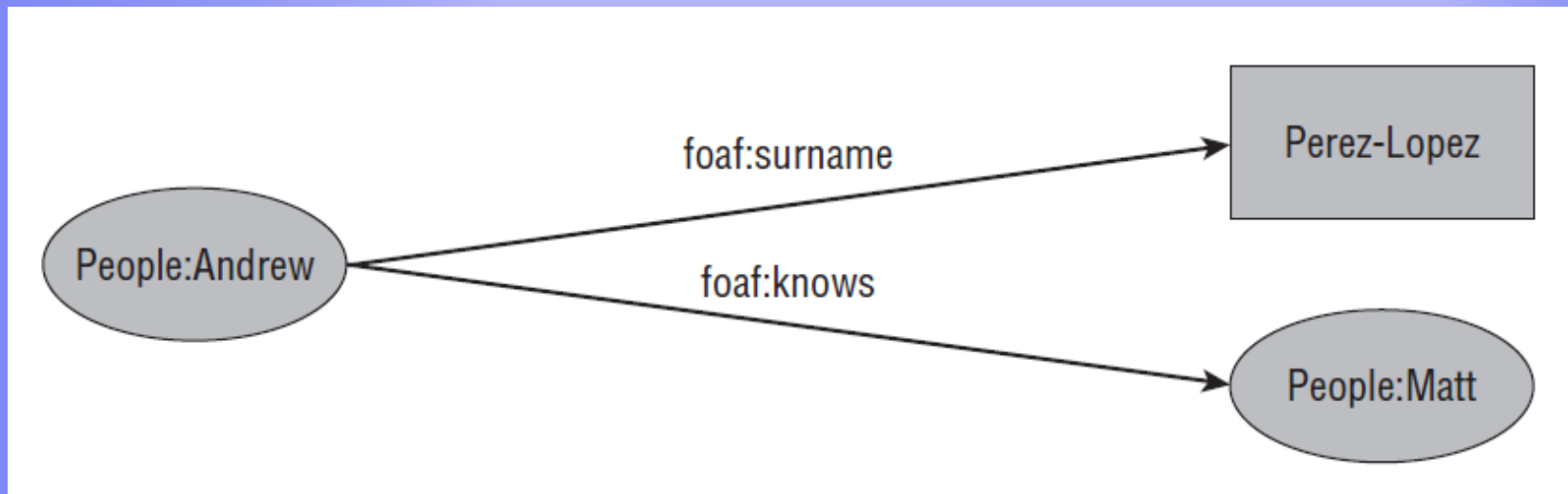

RDF/XML иллюстрация

```
<rdf:Description rdf:about="subject">  
  <predicate rdf:resource="object" />  
  <predicate>literal value</predicate>  
</rdf:Description>
```

Изрази в RDF/XML

```
<rdf:Description rdf:about="http://semwebprogramming.net/
people#Andrew">
<foaf:surname>Perez-Lopez</foaf:surname>
<foaf:knows rdf:resource="http://semwebprogramming.net/people#Matt"/>
</rdf:Description>
```


Основни елементи в RDF схемата

- `rdfs:Class`
- `rdfs:subClassOf`
- `rdf:Property`
- `rdfs:domain`
- `rdfs:range`
- `rdfs:subPropertyOf`
- `rdfs:Datatype`
- `rdfs:see`
- `rdfs:isDefinedBy`
- `rdfs:comment`
- `rdfs:label`

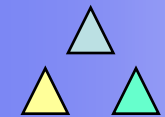
Пример за RDF схема

```
9. <rdfs:Class rdf:about="Publication"/>
10. <rdfs:Class rdf:about="JournalPaper">
11.   <rdfs:subClassOf rdf:resource="Publication"/>
12. </rdfs:Class>
13. <rdfs:Class rdf:about="ConfPaper">
14.   <rdfs:subClassOf rdf:resource="Publication"/>
15. </rdfs:Class>
16. <rdfs:Class rdf:about="ShortPaper">
17.   <rdfs:subClassOf rdf:resource="JournalPaper"/>
18.   <rdfs:subClassOf rdf:resource="ConfPaper"/>
19. </rdfs:Class>

20. <rdf:Property rdf:about="noPages">
21.   <rdfs:domain rdf:resource="Publication"/>
22.   <rdfs:range rdf:resource="&xsd;positiveInteger"/>
23. </rdf:Property>
24. <rdf:Property rdf:about="placeOfPublication">
25.   <rdfs:domain rdf:resource="ConfPaper"/>
26.   <rdfs:range rdf:resource="&xsd;string"/>
27. </rdf:Property>

28. </rdf:RDF>
```

А
А

Таксономия

Аделина Алексиева-Петрова

А

А

Нива на прецизност на онтология

tennis
football
game
field game
court game
athletic game
outdoor game

game
athletic game
court game
tennis
outdoor game
field game
football

$game(x) \rightarrow activity(x)$
 $athletic\ game(x) \rightarrow game(x)$
 $court\ game(x) \leftrightarrow athletic\ game(x) \wedge \exists y. played\_in(x,y) \wedge court(y)$
 $tennis(x) \rightarrow court\ game(x)$
 $double\ fault(x) \rightarrow fault(x) \wedge \exists y. part\_of(x,y) \wedge tennis(y)$

Glossary

Taxonomy

game
NT athletic game
NT court game
RT court
NT tennis
RT double fault

Axiomatic theory

DB/OO scheme

Catalog

Thesaurus

Ontological precision

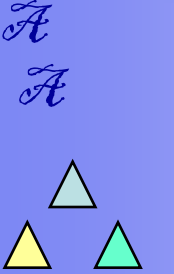

Онтология и таксономия

analytic relationships among terms!

Vocabulary + Structure = Taxonomy

Taxonomy + Relationships, Constraints and Rules = Ontology

Преглед на понятието Таксономия

- Дефиниция от речника Merriam-Webster OnLine (<http://www.m-w.com/>):
“Проучването на общите принципи на научна класификация: Систематика класификация. Пример класификация на растенията и животните, в зависимост от техните физически предполагаемите връзки.”

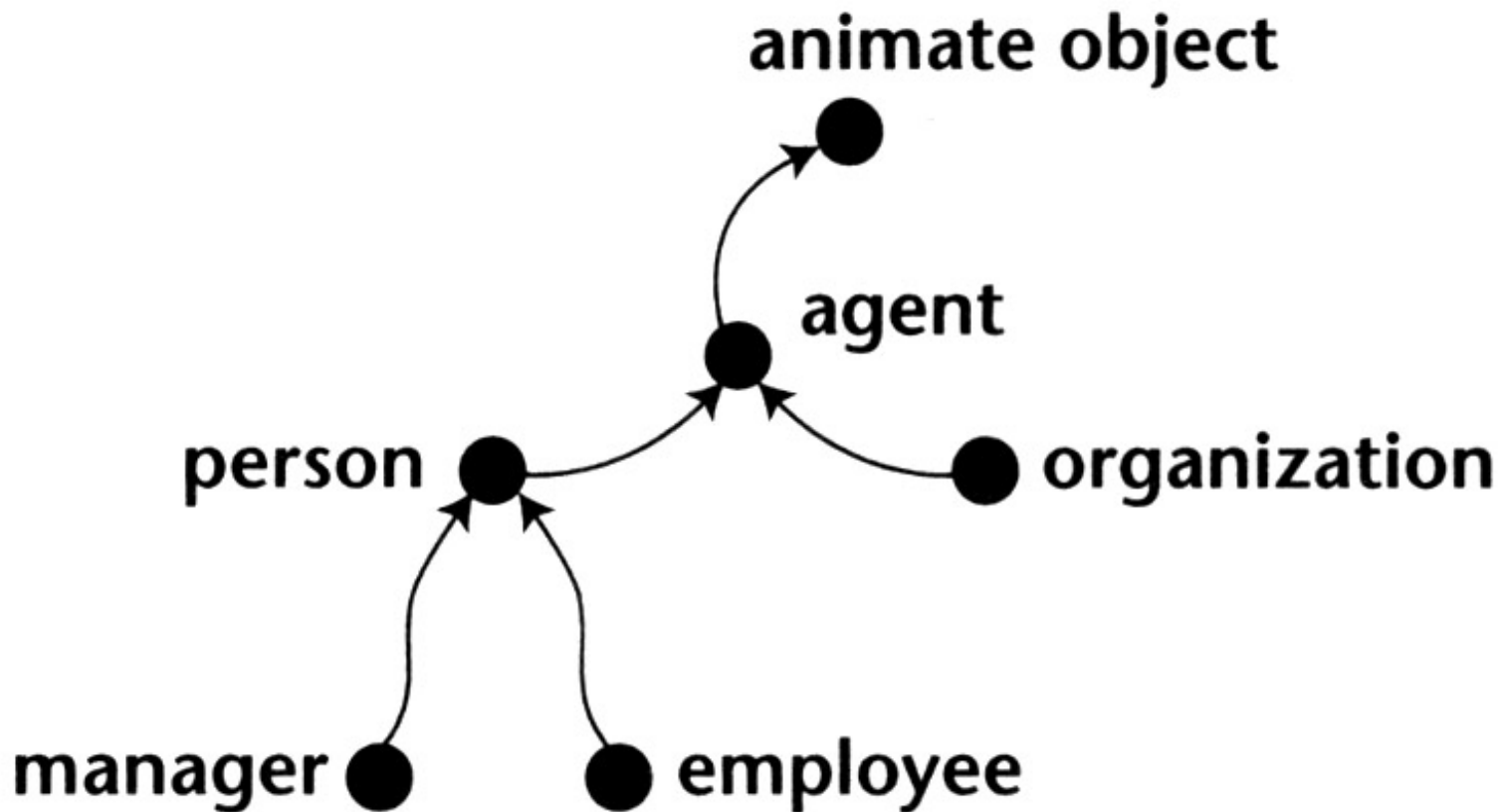

IT дефиниция на таксономия

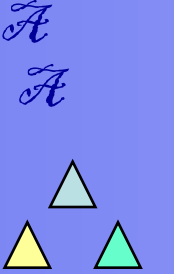

- Класифицирането на информационните обекти, образувания под формата на йерархия, според предполагаемите връзки на реалния свят обекти, които те представляват
- Две главни идеи:
  - *класификация*
  - *дърво*

Пример за таксономия

→ Subclass of

Класификация на Web продукти и услуги

- UNSPSC

<http://www.unspsc.org/>

- North American Industry Classification System (NAICS)

<http://www.census.gov/epcd/www/naics.html>

UNv110501

Search Code:

Search Title:

Return Records (Maximum 800 Records)

#	ID	Name
1		UNSPSC Version 11_0501
2		UNSPSC Version 11_0501
3	10000000	Live Plant and Animal Material and Accessories and Supplies
4	10100000	Live animals
5	10101500	Livestock
6	10101501	Cats
7	10101502	Dogs
8	10101504	Mink
9	10101505	Rats
10	10101506	Horses
11	10101507	Sheep
12	10101508	Goats
13	10101509	Asses
14	10101510	Mice
15	10101511	Swine
16	10101512	Rabbits
17	10101513	Guinea pigs
18	10101514	Primates
19	10101515	Armadillos
20	10101516	Cattle
21	10101517	Camels
22	10101600	Birds and fowl

Features

[Member Login](#)

[Become a Member](#)

[Member Forum](#)

[Industry Initiatives](#)

[News & Press Releases](#)

[FAQ](#)

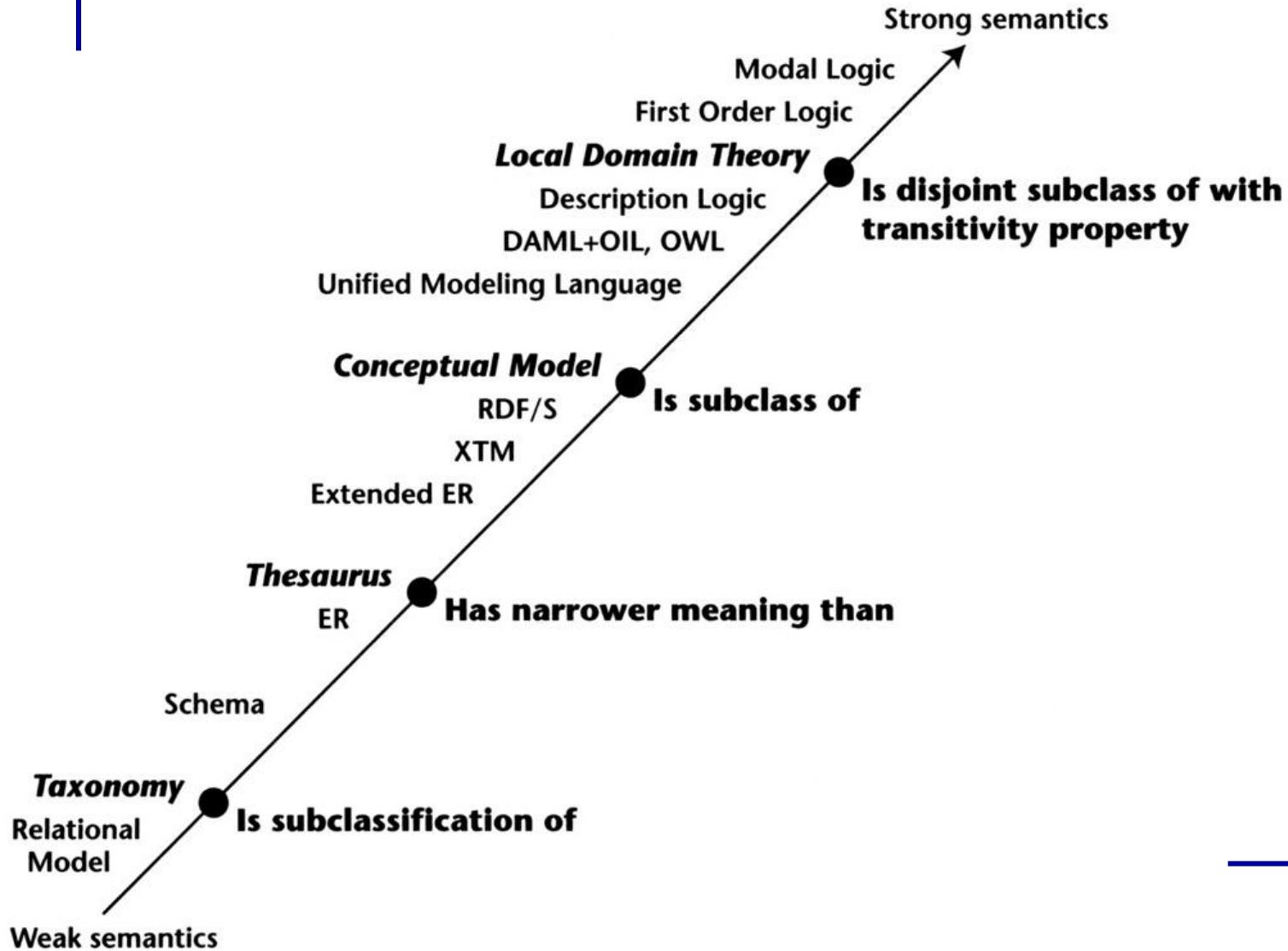
[Contact Us](#)

FINAL NAPCS PRODUCT LISTS BY NAICS INDUSTRY SUBJECT AREA

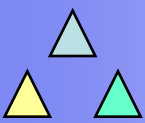
NAICS Subject Area	Title
51111	Newspaper Publishers
51112	Periodical Publishers
51113	Book Publishers
51114	Directory and Mailing List Publishers
51119	Other Publishers
5112, 518, 54151	Software Publishers, Internet Service Providers, Web Search Portals, and Data Processing Services
51211/2	Motion Picture and Video Production/Distribution
51213	Motion Picture and Video Exhibition
51219	Post Production Services and Other Motion Picture and Video Industries
51221-3	Record Production, Distribution, and Publishing
51224-9	Sound and Other Sound Recording Studios
515 and 5175	Broadcasting (except Internet) and Cable Program Distribution
516	Internet Publishing and Broadcasting
517	Telecommunications
519	Other Information Services
52	Finance and Insurance
531	Real Estate

Спектър на онтология

А

А

Онтология

Аделина Алексиева-Петрова

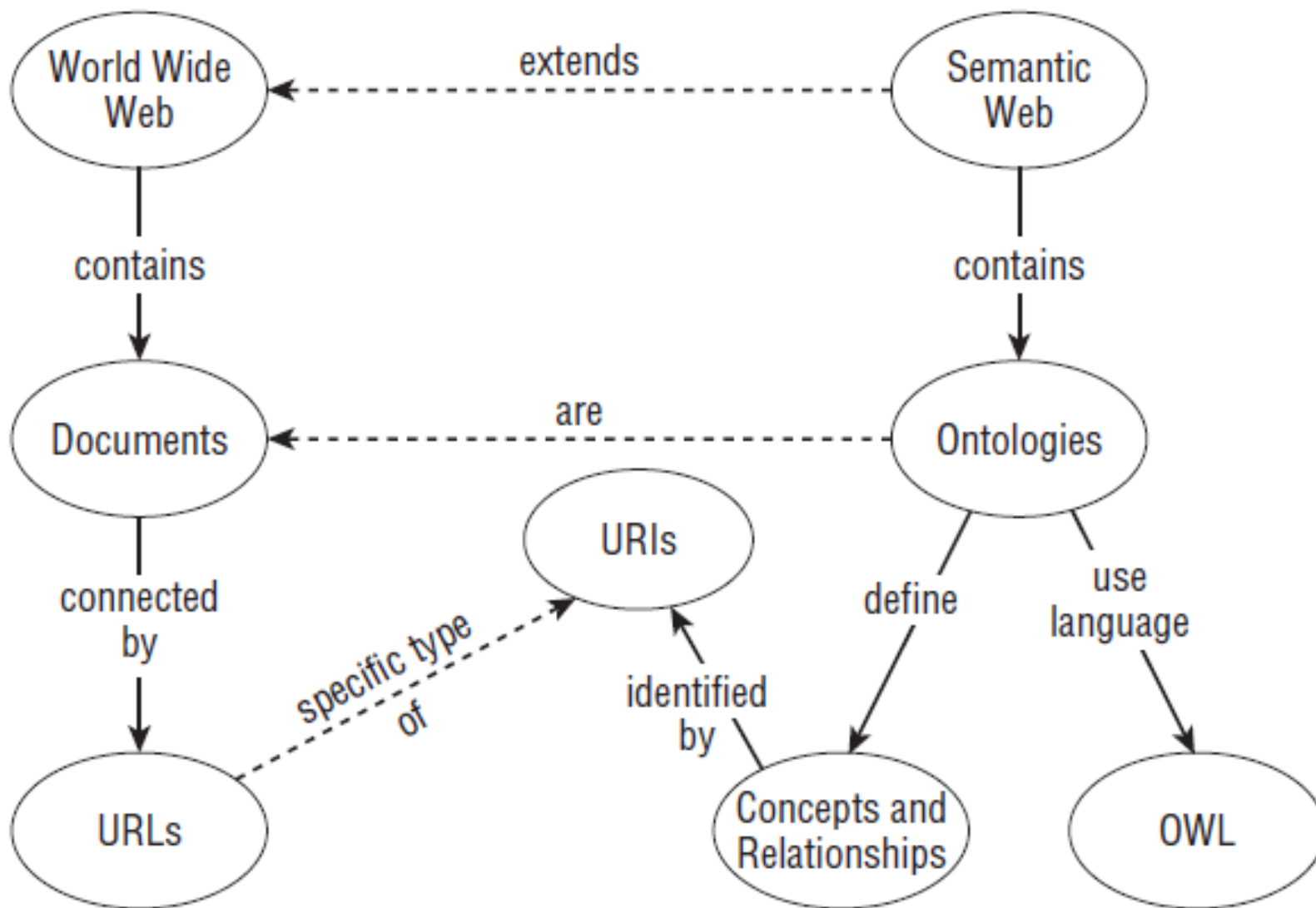
Дефиниции

- Онтологията определя общи думи и понятия (смисъла), използвани за да опишат и представят област на знанието.
- Онтологията е продукт, състоящ се от "специфична лексика, използвани да опишат [част от] реалност, плюс набор от ясни предположения относно планираната смисъла на този речник"

Дефиниции

Видове онтология 1/2

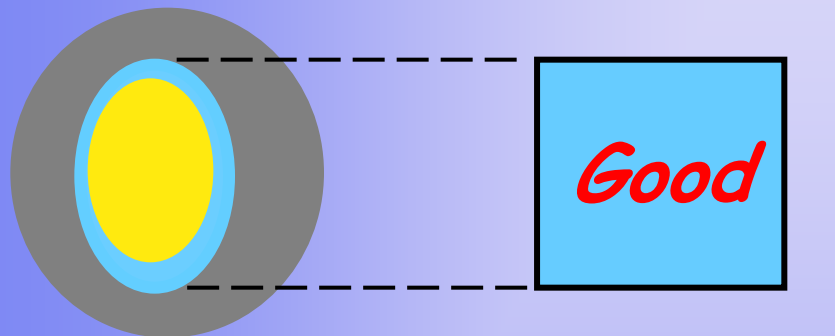
- *upper* онтология дефинира основни понятия, върху която други онтологии са създадени (IEEE Standard Upper Ontology, <http://www.suo.ieee.org/>)
- *domain (classic)* онтология определя терминологията и понятията, свързани с конкретна тема или област на интереси.
- *process* онтология дефинира входа, изхода, ограниченията, релациите, понятия и последователността на информацията отнасяща се до конкретни бизнес процеси или съвкупност от процеси. (NIST's Process Specification Language, <http://www.mel.nist.gov/psl/pubs/PSL1.0/paper.doc>)

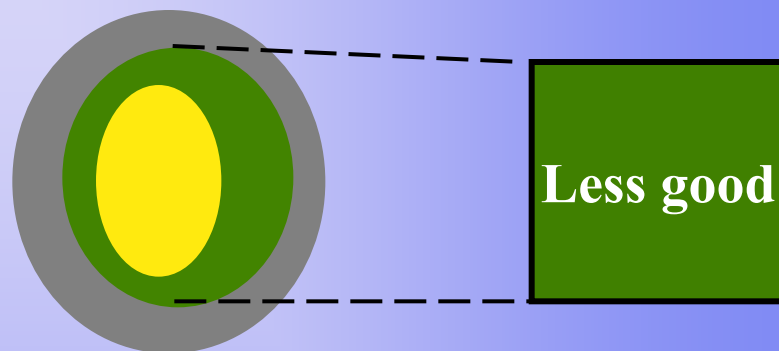
Видове онтология 2/2

- *interface* онтология дефинира структурата, съдържанието, съобщенията и други ограничения, подходящи за определен интерфейс (*напр.*, application programming interface (API), database, scripting language, и др.).
- *service* онтология дефинира основен набор от markup езикови конструкции за описване на свойства и възможности на Web услуги.
(<http://www.daml.org/services/>)
- *role-based* онтология дефинира терминологията и концепцията отнасящи се за конкретен краен потребител (човек или приложение).

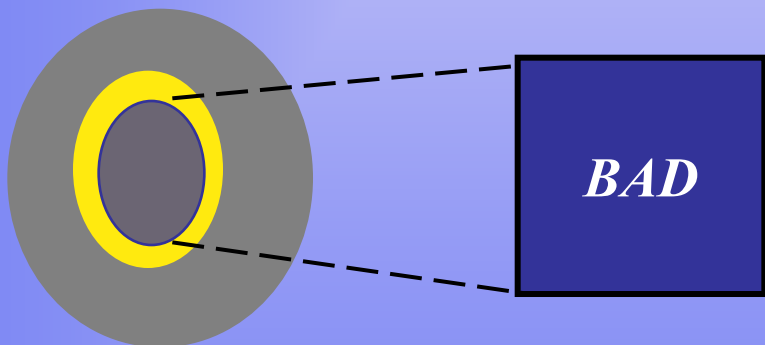
Качество: Прецизность и обхват

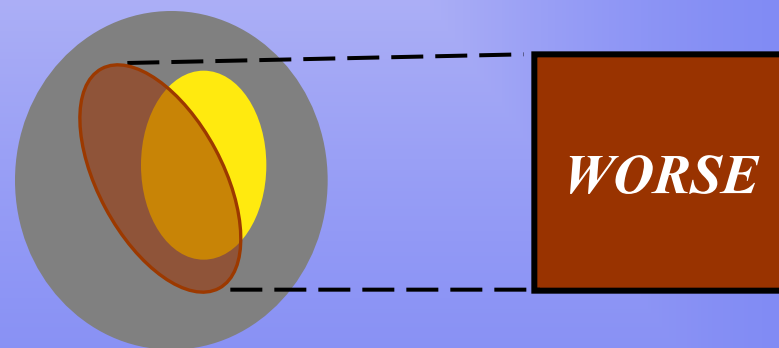
High precision, max coverage

Low precision, max coverage

Max precision, limited coverage

Low precision, limited coverage

Web Ontology Language (OWL)

- OWL описва класовете, свойствата и релациите между тези концептуални обекти, по начин за улеснение на съвместимостта на Web съдържание.

Под езици

- *OWL Lite* предлага йерархия от класове и свойства и прости твърдения, които са достатъчни за моделиране на речници и проста онтология.
- *OWL DL* увеличава и все пак запазва *decidability* проблема.
- *OWL Full* е пълния език, без ограничения, но игнорира *decidability* въпроси.

Пример за Header информация, версия и анотация

```
1. <?xml version="1.0"?>
2. <!DOCTYPE rdf:RDF [
3.     <!ENTITY xsd "http://www.w3.org/2001/XMLSchema#" >] >
4. <rdf:RDF
5.     xml:base="http://www.cat.com/owl-schema/"
6.     xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
7.     xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
8.     xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
9.     xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#" >
10.    <owl:Ontology rdf:about="" >
11.        <rdfs:comment>The Metadata Catalogue in OWL
12.    </rdfs:comment>
13.    <rdfs:label>Metadata Catalogue</rdfs:label>
14.    <owl:priorVersion
15.        rdf:resource="http://www.cat.com/schema/" />
16.    <owl:imports
17.        rdf:resource="http://www.cat.com/auth/" />
18.    </owl:Ontology>
19.    ...
```


Datatype и Object Properties

- ***datatype property*** is е двоична релация между набор от инстанции на класа и набор от инстанции на типове данни, декларирани с помощта на конструкцията *owl:DatatypeProperty*.
- ***object property*** е двоична релация между набор от инстанции на два класа, декларирани с помощта на конструкцията *owl:ObjectProperty*.

Пример

```
29. <owl:Class rdf:about="City"/>
30. <owl:DatatypeProperty rdf:about="noPages">
31.     <rdfs:domain rdf:resource="Publication"/>
32.     <rdfs:range rdf:resource="&xsd;positiveInteger"/>
33. </owl:DatatypeProperty>
34. <owl:ObjectProperty rdf:about="placeOfPublication">
35.     <rdfs:domain rdf:resource="ConfPaper"/>
36.     <rdfs:range rdf:resource="City"/>
37. </owl:ObjectProperty>
```

Конструкции на клас

Term	Set Theory	DL	Description
owl:Thing	U	$\top$	the set of all individuals
owl:Nothing	$\emptyset$	$\perp$	the empty set
owl:oneOf	$\{x_1, \dots, x_n\}$		the set of $x_1, \dots, x_n$
rdfs:subClassOf	$A \subseteq B$	$A \sqsubseteq B$	A is a subset of B
<owl:Restriction ... R ... </owl:Restriction>	$\{x / R\}$		the set of all things satisfying R
owl:equivalentClass	$A = B$	$A \equiv B$	A is equal to B
owl:intersectionOf	$A \cap B$	$A \sqcap B$	A intersection B
owl:unionOf	$A \cup B$	$A \sqcup B$	A union B
owl:complementOf	$\sim B$ $A \sim B$	$\neg B$ $A \sqcap \neg B$	complement of B w.r.t. U complement of B w.r.t A
owl:disjointWith	$A \cap B = \emptyset$	$A \sqcap B \equiv \perp$	A and B are disjoint

Enumeration (OWL DL)

- Дефиниране на клас чрез използване на конструкцията *owl:oneOf*.

Например нивата на оценяване, като “A”, “B”, или “C”.

```
1. <owl:Class rdf:about="Grade" >
2.   <owl:oneOf rdf:parseType="Collection" >
3.     <owl:Thing rdf:about="A" />
4.     <owl:Thing rdf:about="B" />
5.     <owl:Thing rdf:about="C" />
6.   </owl:oneOf >
7. </owl:Class >
```

Литература

- **Semantic Web Programming**

John Hebelер, Matthew Fisher, Ryan Blace, Andrew Perez-Lopez

- **Programming the Semantic Web**

Toby Segaran, Colin Evans, and Jamie Taylor

- **The Semantic Web: A Guide to the Future of XML, Web Services, and Knowledge Management**

Michael C. Daconta, Leo J. Obrst and Kevin T. Smith